№ 64. Zeturtdeen, 7. junijâ 1912. g. 1912.

Makſâ,
Jelgawâ eſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedeļâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un ſeſtdeenâ,

91. gada gahjums.

Makſâ,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſâ 3 kap.

Paſte koſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihwern eelâ № 35.

Sludinajumi makſâ:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſē 20 kap.

Gaidami augſti weeſi.

Keiſariſkâs Majeſtates pehz pahrbraukſchanas Zarſkoje-Selâ ſagaida daſchus augſtus weeſus. Pirmais, kas atzeloſchot, buhſchot Wahzijas keiſars Wilhelms II. Winſch atbraukſchot junija beigâs pa juhras zeļu. Winſch iſbraukſchot iſ Kiles oſtas ar jachtu „Hohenzollern", kura tiks pawadita no daſcheem wahzu kara kugeem. Keiſaru pawadîs Wahzijas ahrleetu walſts ſekretars Kiderlens-Wechters, un warbuht ari walſts kanzlers Betmans-Holwegs. Satikſchanâs ar Kreewijas keiſaru nodomâta ne wis Zarſkoje-Selâ, bet Somijas uhdenos, kur Keiſariſkâs Majeſtates tad atradiſchotees ſawâ eeraſtâ zeļojumâ pa Somijas lihzi un Baltijas juhru.

Pehz Wahzijas keiſara atbraukſchot Franzijas republikas preſidents. Bet jaunakâ laikâ gan iſſazitas ſchaubas par to. Gan zeeti ſinots, ka atbrauks Franzijas miniſtru preekſchneeks Puankarè, bet waj lihdſ ar winu atbrauks ari pats republikas preſidents, tas naw droſchi. Puankarè atbraukſchot Kronſtatê 7. julijâ.

Beidſot gaida ari Anglijas kehnina un kehnineenes zeemoſchanos.

Protams, ka pee tam notiks ſwarigas politiſkas ſarunas ar wiſeem ſcheem zeemineem

Walſts domes.

2. junija ſehde. Peenem weenbalſigi weenoſchanâs komiſijas lehmumu, atteezotees uſ augſtoko pirmmahzibas ſkolu likumprojektu. Tahlak peenem rindu likumprojektu, ſtorp teem likumprojektu par Leepajas oſtas uſlaboſchanu. Pee ſchi likumprojekta peenem Felkerſama peeſihmi, ka buhtu wehlams zelt Leepajâ elewatoru. Tahlak ir uſ deenas kahrtibas likumprojekts par peeweddſelſzeleem dodameem atweeglinajumeem. Peeweddſelſzeli atſwabinami no peenahkuma, weſt paſtu par welti waj par paſeminatu tarifu, tâpat atſwabinami no 15 proz. nodokļa kronim par labu no paſaſcheeru, bagaſchas un preiſchu weſchanas naudam, pee kam zeleem, kâ uſbuhweteem, tâ tahdeem, kuri teek buhweti, minetee atweeglinajumi teek doti tikai ar noteikumu, ka uſtawos wajag eeweſt aiſrahdijumu, ka pehz 6 proz. peeſkaitiſchanas pee akziju kapitala pahrejâ pelna dalama lihdſigâs dalâs ſtaro dſelſzeļa ſabeedribu un kroni. Finanſu komiſija leek preekſchâ, likumprojektu atmeſt, aiſrahdidama, ka naw nekahda eemeſla krona naudu dahwat neapdomigeem konzeſionareem. Finanſu komiſijas referents Zitowitſchs leek preekſchâ pahrejas formulu, kurâ iſteikta wajadſiba, eeweſt peeweddſelſzeļu ekſploatazijâ iſtu kontroli. Ljachnizkis eeteiz waldibai, beſ kaweſchanâs iſſtrahdat likumprojektu par plaſchâm priwilegijam peeweddſelſzeļu buhwê un ekſploatazijâ ar ſemſtu un pilſehtu lihoſelleem un eeweſt apſtahkleem wairak peemehrotu zeļu buhwes atlaujas doſchanu no likumdoſchanas eeſtahdem. Knaſs Golizins eeteiz leetu nowilzinat un pahreet uſ likumprojekta laſiſchanu pa panteem. Dſelſzeļu departamenta direktors aiſſtahw likumprojektu un uſſwer, ka nekahda krona naudakonzeſionareem netiks dahwata. Likumprojekts grib panahkt wiſpahribas labumu. Kowalenko eeteiz peenemt likumprojektu lihdſ ar Dobrowolſki pahrlabojumu, ka atweeglinajumi dodami tikai tahdam ſabeedribam, kuram naw krona garantijas, bet pretojas tam, ka ſabeedribam peeſchkirama teeſiba, neat makſu par paſta weſchanu. Dſelſzeļu departamenta direktors wehl reiſ aiſſtahw likumprojektu. Pee laſiſchanas pa panteem Dobrowolſkis uſtura ſpehkâ ſawus pahrlabojumus. Likumprojektu peenem ar Dobrowolſka pahrlabojumeem un finanſu komiſijas preekſchâ likteem pahrgroſijumeem, peenem ari Ljachnizka finanſu komiſijas pahrejas formulas.

Tahlak peenem 19 likumprojektus. Anreps referè par likumprojektu, atteezotees uſ agronomiſkâs nodaļas un naſtas ruhpneezibas kurſa dibinoſchanu pee Donas Aleſeja politechniſkâ instituta. Harlamows ar daudſ fakteem peeerahda, ka tirdſneezibas miniſtrija ſcho augſtiſkolu noſtahdijuſi nenormalos apſtahkkos. Truhkſt mahzibas lihdſekku un wehl daudſ ka zita, un ſekas ir tâs, ka audſekneem naw eeſpehjams kahrtigi weikt mahzibas un beigt kurſu. Anreps leek preekſchâ iſteikt wehleſchanos, lai reſors peegreeſtu wehribu truhkumeem, kurus Harlamows ſawâ runâ apgaiſmojis. Likumprojektu peenem trijos laſijumos lihdſ ar referenta iſteiktu wehleſchanos.

Uſ deenas kahrtibas likumprojekts par ahrſtneezibas apſtahkku uſlaboſchanu tahdos lauku apwidos, kur ahrſtneezibas leetas ſtahw eekſchleetu miniſtrijas pahrſinâ. Miniſtrija grib eeweſt ſewiſchkus darbweſchus ahrſtneezibas leetâs, paleelinat ahrſtneezibas inſpektoru palihgu algas, uſlabot ahrſtneezibas perſonala ſtehwokli, iſſneedſot uſtaru, dſihwoklu naudas u. t. t. Schingarews aiſrahda, ka ahrſtneezibas leetas neſemſtu gubernâs atrodas wiſai nolaiſtâ ſtahwoklî. Weenigais lihdſellis ſchis ſwarigâs leetas nokahrtoſchanâ kuhtu weetejo ſpehku organiſeſchana. Kamehr Baltijas gubernâs, Kaukaſijâ un Sibirijâ nebuhs ſemſtu, nekahdi darbweſchi un nekahdas reglamentazijas neſpehs ahrſtneezibas leetas noſtahdit pareiſâ ſtahwoklî. Runatajs leek preekſchâ pahrlabojumu otteezotees uſ garâ wahjo iſzelotaju un Sibirijas weetejo eedſihwotaju ahrſteſchanu un wiſpahri iſſaka wehleſchanos, lai garâ wahdit pareiſâ ſtahwoklî. Runatajs leek preekſchâ, Likumprojektu peenem lihdſ ar Schingarewa iſteiktu wehleſchanos.

Tahlak peenem likumprojektu par ſewiſchka nodokļa nemſchanu par labu Batumas pilſehtai no prezem, kas eet zaur Batumas oſtu, kâ ari likumprojektu par ſoleem, kahdi buhtu ſperami, lai panahktu pareiſu ſwaru leetoſchanu.

Teek nolaſits ſozialdemokratu preekſchlikums, weenâ no tuwakâm wakara ſehdem likt uſ deenas kahrtibu labo peepraſijumu par Kijewas polizijas nelikumigu rihzibu Juſchtſchinſka nogalinaſchanas leetâ. Gegetſchkori aiſrahda, ka preekſchlikums wedams teeſchâ ſakarâ ar Kijewas ſlepenpolizijas bijuſchâ preekſchneeka Krasowſka iſpaudumeem, no kureem redſams, ka Juſchtſchinſku nogalinajuſchi ſaglu bandas lozekli. Domes zentram wajag klaji teikt, waj winſch peeweenojas pee leelâs

Paſpahrne.

Ne tas . . .

J. Wjaſemſkas ſtahſts. Tulk. Ludis Bedrits.

Tehws, mans mihlais tehws, nedſmojees bet uſklauſees manî meerigi . . .

— No uſtraukuma ſahrta, it kâ roſe, Maruſja Schilina, peeglauſdamâs pee tehwa, laipni ſatwehra wina roku. Weenâ un taî paſchâ brihdî winas platâs, pelekâs azis iſſazija zerības un ſchaubas.

— Nu, nu, newajaga kâ lapſai glauſtees klaht, tehws ſazija weegli atbihdidams winu no ſewis, kurſch bija pawiſam pliku galwu, reſns wezis, laipnu, ſarkanu waigu. — Tikko uſ pahris mehneſcheem tehws iſbrauz iſ mahjas, bet wina jau paſpehj bruhtganâ eedſihwotees. Kâ tu eedroſchinajees peenemt bildinajumu no tahda zilweka, kuru es ſawâ dſihwê nekad neeſmu redſejis? A?

Schilins palika loti duſmigs un wina ſarkanâ ſeja bija lihdſiga purpuram.

Leelas aſaru pehrles mirdſeja Maruſjas azîs.

— Tehws, lauj man tew ſazit — wina to luhdſa. — Es jau winam neeſmu dewuſi atbildi . . . ſaziju, ka . . . ka tu nolemſi.

— Kur tu ar winu eepaſinees?

— Pee tantes Nadjas, winas dſimumdeenâ.

— Nâ, bet ta tawa tante Nadja. Skat kur gadijâs zitu romanu apſargataja. Man tas nepatihk wis! Kaut kahds Smirnows!

— Tu, papin, nedſmojees, bet labak eepaſihſtees ar winu, un kâ tu teikſi, tâ es darischu. Beſ tawas atwehles neſperſchu ne weenu ſoli.

Meitas padewigais tonis, kâ redſams, apmeerinaja tehwa ſirdi, un winſch jautaja daudſ mihkſtaki:

— Waj tad winſch tew patihk?

— Ja, papin, — Maruſja atbildeja lehni noſarkdama. — Winſch tahds labs, gudrs . . . Un ſtahwoklis deeſgan labs . . .

— Adwokats, tu ſaki? Es tos blaurus nemihlu. Kad winſch gribeja pee tewis atnahkt?

— Schodeen, papin. Es winam ſaziju, kad wislabakais no peezeem lihdſ ſeſcheem pehz pusdeenas.

— Jau ſarunajuſies! Un, warbuht, kahſas jau ari nolehma uſ ſarkanâ kalnina? Tu man peeſargees, pindſele!

Atbildes weetâ meita karſti noſkuhpſtija wezi un iſlidinajâs no iſtabas. Eeſkrehjuſi ehdamiſtabâ, wina ruhpigi aiſwehra durwis un peeſwanija pa telefonu.

— Luhdſu ſaweenojeet ar 171—58.

— Kas runâ?

— Tu tas, Waſja?

— Ja, mihlâ, ſweika. Waj runaji ar tehwu?

— Winſch loti duſmigs. Kad tu buhtu ſinajis, ka winſch blahwa uſ mani. Es pat ſahku raudat. Warbaht ſchodeen winſch ſaſahdis preekſch tewis weſelu pahrklauſchinaſchanas rakſtu. Tehws ir ſchauſmigs formaliņſ, bet labs. Tu zentees winam rakſt. Negreeſ nekahdu wehribu, kad winſch aſi ar tewi ſarunaſies. Ja, ja, es ſinu, tu eſi labs diplomats un mahki ar zilwekeem apeetees. Ko? Es jau ari baidos, mihlais.

— Kad tehws nebuhs meerâ ar to, ka mehs prezamees, tad es neſinu, kas ar mani notiks. Es pat waj nomirſchu.

— Ja, ja, ſaprotu Waſenka. Tu tikai nenowehlini. Ko? Newari buht taiſni peezos? Waj buhſi? Labi, bolodit, pazentees. Uſ redſeſchanos, mihlais! Redſès, ko Deews mums buhs lehmis!

Maruſja nolika telefona truhbinu, noſehdâs pee loga un eegrima dſilâs domâs.

Pa to laiku wezais Schilins (leeltirgotajs), elſdams, puhſdams ſmagi ſtaigaja pa ſawu kabinetu, no kakta uſ kaktu. Winſch bija loti noruhpejees un nemeerigs. Weenigais dſihwes preeks bija wina meita, Maruſja, kura bija tikai daſchus mehneſchus weza, kad winai nomira mahte. Winſch to ruhpigi audſinaja, neſchehlodams naudu preekſch ſkolotajeem un ſkolotajâm, bet audſinaja wezajâ garâ, ruhpigi un uſtizigi paſargadams ſawu meitiņu no wiſeem jaunlaiku wehjeem.

Schauſchalas winam pahrgahja pahr kauleem, kad winſch eedomajâs par Maruſjas prezeſchanos.

Pirmkahrt, winam wajadſès no tâs ſchkirtees un otrkahrt — kahda zilweka rokâs lai atdod ſawa weenigâ dahrguma likteni uſ paſaules?

Winam iſlikâs, ka paſaulê naw neweena zilweka, kurſch buhtu zeenigs palikt par Maruſjas wihru, bet kad ari atraſtos, tad to zilweku winſch pats gribetu atraſt, iſmeklet pats, winu labi pahrbaudot.

Te uſreiſ . . . atgreeſdamees no dimu mehneſchu prombuhſchanas, darischanu dehl Niſchnijâ, winſch uſſin, ka wina mahſa, kurai winſch uſtizeja Maruſju ſawâ prombuhſchanas laikâ, ir paſpehjuſi tai atraſt bruhtganu, kaut kahdu Smirnowu.

(Turpmak wehl.)

Grahmatu plaukts.

Redakzijai peeſuhtitas ſchahdas jaunizdotas grahmatas:

— Rigas Latweeſchu Beedribas Derigu Grahmatu Nodaļas iſdewumi:

1) Konwerſazijas Wahrdniza. 77. burtniza (Silums — ſozialiſms).

2) Napoleons Kreewijâ. Prof. A. Jefimenko. Tulkojis K. M. — Makſâ 25 k.

3) Muhſchigâ ledû unſneegâ. W. Lunkewitſcha. — Tulkojis Sundu Peteris. — Makſâ 30 kap. — Abas pehdejâs grahmatinas ar ſihmejumeem, kuri deemſchehl ne wiſai teizami iſdewuſchees.

— Tad Brihwſemneeka komiſijas iſdewums (Teoboca redakzija):

4) Brihwſemneeka rakſti III. Taraſs Bulba. N. Gogola. Ar 28 ſihmejumeem. Makſâ 50 k.

Wiſas minetâs grahmatas laſiſchanai uſ ſiltako eeteizamas.

Sihkumi.

„Titaniku" domâ iſzelt no juhras dibena! Aſtrachanas tirgotaji brahli Mamedowi, kuri nodarbojas ar nogrimuſchu kugu iſzelſchanu, wedot ſarunas ar anglu twaikonu ſabeedribu „Wight Star" („Baltâ ſwaigſne") waldi, kurai peedereju „Titaniks", par wina uſzelſchanu. Mamedowi eſot gatawi uſzelt „Titaniku" un peepraſijuſchi ſkaidras ſinas no Amerikas par weetu, kur nogrimis twaikonis u. t. t. „Wight Star" ſabeedriba par kuga iſzelſchanu eſot ar meeru makſat 5 miljoni rubļu. Kâ brahli Mamedowi domâ iſdarit milſu twaikona uſzelſchanu, kas nogrimis 3 un pus werſtes dſilâ weetâ, tas naw iſprotams.

Paſtmarku ſkaits. Wiſâ paſaulê ir 20,000 daſchadas paſtmarkas, kas tikuſchas iſdotas no ta laika, kur Anglijâ preekſch 70 gadeem parahdijâs pirmâ marka. Eeſahkumâ 310 walſtis iſdewa paſtmarkas, tatſchu ar laiku 69 walſtis paſtmarku paſtahwigu iſdoſchanu nobeidſa, pa leelakai daļai tadehl, ka tika peeweenotas waj peeweenojâs leelakâm politiſkâm ſaweenibam. No 1900.—1908. gadam raduſchâs wehl 81 jauna walſts, kas eewedduſchas paſtahwigas paſtmarkas.

agitazijas, kahdu schaî leetâ mehgirajuschi weizinat labee. Lerche leek preekschâ, nodot pasinojumu padomes apspreeschanai. Grafs Uwarows domà, ka domei wajag prinzipieli isteiktees, waj wina atrod par eespehjamu peekrist widus laiku usskateem par ritualàm slepkawibam, jeb waj wina pret labo isdomajumeem isturas ar nizinaschanu. Preekschlikumu peenem ar 104 oposizijas un labo balsim pret 58.

4. junija sehde. Peenem weselu rindu weenoschanàs komisijas gala slehdseenu. Treschajâ lasijumà peenem likumprojektu par maksajumu atweegloschanu teem, kuri aisnemas naudu no semneeku agrarbankam, ka uri likumprojektu par priwatàm mahzibas eestahdem, skolam un kurseem. Pee pehdejà likumprojekta teek atmests Timoschkina papildinajumms, lai prozentu normu preeksch schihdeem atteezinatu ari uz tàm priwatskolam, kuras pabalsta kronis. Pehz 8 masaku likumprojektu peenemschanas, atmet likumprojektu par kredita doschanu preeksch walsts laboratorijas. Tscherwinskis sino par likumprojektu, pehz kura no walsts kases maksajami 468,389 rubli kà atlihdsiba par kabineta semem, kuras atdotas Altaja apgabalâ preeksch kolonisazijas no Wina Majestates Kunga un Keisara kabineta semem. Skorochodows prasa, lai sumas ismaksaschanu atleekot tik ilgi, kamehr buhschot nokahrtotas agrarleetas Altaja apgabalâ. Kolonisazijas pahrwaldes preekschneeks saka, ka kredita doschana esot ta likuma ispildischana, kuru walsts dome peenehmusi 5. junijà 1911. g. Nekrasows ir no formelà redses punkta pret kredita doschanu. Likumprojektu peenem kà steidsamu. Wolkons nolasa Sibirijas deputatu aisrahdijumu, kurà issazits protests pret tahlako kaweschanos eewest wisà Sibirijà semstwas paschwaldibu. Walsts dome peenem formulu, kurà issazita wehleschanàs, lai semstwas Sibirijà tiktu eewestas. Schdanows sino par wehleschanos likumdoschanas preekschlikuma leetà atteezotees uz wisas Kreewijas ugunsdsehseju komandu eerehdnu pensijas kases dibinaschanu. Walsts dome atsihst preekschlikumu par wehlamu. Bez debatem atsihst par wehlamu likumdoschanas preekschlikumu par deenesta teesibu un materialà stahwokla nodroschinaschanas weenlihdsibu preeksch teem skolotajeem, kuri kalpo waldibas widejâs wispahrisglihtojoschâs seeweeschu mahzibas eestahdês, salihdsinot ar teem skolotajeem, kuri kalpo tahdâs paschâs wihreeschu mahzibas eestahdês. Sehdes beigâs uz deenas kahrtibas stahw komisijas sinojums par likumprojektu medibu teesibu jautajumà. Likumprojektu prasa atsiht par steidsamu. Wolkows 2. domà, ka daudzo pahrlabojumu dehl neesot eespehjams peenemt scho likumprojektu steidsamibas kahrtibà. Lerche un Lodischenskis prasa steidsamibu. Timoschkins ir pret to. Likumprojektu neatsihst par steidsamu ar 97 pret 42 balsim, 18 atturotees. Wehlà kaika dehl pasinojumu par likumprojektu atleek uz nahkoschàs deenas sehdi. Preekschsehdetajs sino, ka rihtdeen buhschot sewischka wakara sehde preeksch peeprasijumeem, kuru widû buhschot kà pirmais peeprasijums par 2. walsts domes sozialdemokratu frakziju.

No ahrsemem.

Zihna starp Rosweltu un Taftu

paleek arween asaka un, kà redsams, nowedis pee republikaneeschu partijas schkelschanàs. Paschulaik Tschikagâ republikaneeschu partijas komiteja pahrbauda delegatu pilnwaras, kuri eewehleti preeksch presidenta kandidaturas usstahdischanas. Delegatus wehrteja pusi preeksch Rosewelta un pusi preeksch Tafta, bet nu tagad komiteja nahkusi strihdâ pret 262 delegatu pilnwaru jeb eewehleschanas pareisibu un no scheem delegateem atsinusi gan 128 Tafta peekriteju pilnwaras par pareisàm, bet tikai weenu weenigu Rosewelta peekriteja pilnwaru. Tà tad pilnwaras pahrbaudischanas komiteja isturas partejiski un usstahjas pret Rosweltu. Tadehl tad ari usbudinajums starp abu partiju delegateem loti leels un gahjis jau tik tahlu, ka 1. junijà daschi delegati eesahkuschi pat kautees. Rosewelts pats doschotees uz Tschikagu, lai waditu zihnu, un ja Tafta partija uswaretu, tad Rosewelts ar saweem peekritejeem atdalischotees no republikaneeschu partijas un dibinaschot jaunu partiju. Tahdâ gadijumà demokrateem ir zeriba uswaret nahkoschà gada sahkumà presidenta wehleschanàs.

Krusas negaisi.

Pagahjuschâ nedelâ Austruma-Prusiju peemeklejuschi breesmigi krusas negaisi. Tà Posnanas un Gnesenes apgabalos krusa nopostijusi milsigu daudzumu druwu, tà ka tur leelai eedsihwotaju daldai neesot wairs nekahdu zeribu uz plauju. Posnanas apgabalâ milsigee leelee krusas graudi nosituschi pat kahdu sofu ganu. — Ari no Reimsas apgabala, Franzijâ, sino, ka tur krusa nodarijusi leelu postu, nozirsdama wihnaugeem pumpurus, seedus un negatawàs ogas, tà ka esot wahja isredse uz wihna raschu.

Kara sinas.

No anglu awoteem nahk sino, ka kaujà pee Lebdas 12. junijà (30. maijà) italeeschi tikuschi no turkeem sakauti. Italeeschi behguschi, atstahdami wairak leelgabalus, daudz slinschu, schauschanas peederumu un pahrtikas lihdsekku. Italeescheem krituschi wairak nekà 1500 wihri, to starpâ 18 ofizeeri. Turku pusê krituschi tikai 50 un 150 tikuschi eewainoti. Schahdu sinu peesuhtijuschi anglu awisem anglu korespondenti, kas atrodas pee turku armijas. Telegrama, kurà peewestas minetàs deesgan sihkàs sinas, issuhtita 13. junijà (31. maijà) no turku galwenà korteła Dehibatâ. Sinojums leekas stipri pahrspihlets.

„Retsch" sino no kompetenta diplomatiska awota, ka naw pateesas baumas, it kà starp Wahziju un Italiju tiktu westas kahdas farunas par daschu Egejas juhras salu nodoschanu Wahzijas rokàs. Kompetenti diplomati domà, ka leelwalstis nelaus ne Italijai, ne kahdai zitai walstij schìs salas peeweenot, jo peeweenoschanas gadijumà status quo Balkanos buhtu pahrkahpts un sakarâ ar to waretu izzeltees eewehrojami fareschgijumi.

Mantschesterê, 14. junijâ. Mantschesteres un Sotfordas doku strahdneeki nolehma, nekawejot atjanot darbus.

Nujorkâ, 14. junijâ. Wahzu kara kugi aisbrauza.

Waschingtonâ, 14. junijâ. Kongress usdewis ismeklet suhdsibu par teesnesi Granfordu, kursch leedsees emigrantam peeschkirt pilsonu teesibas, motiwedams ar to, ka pehdejais ir sozialists.

Rabatâ, 14. junijâ. Sche atzeloja Marokas sultans Mulai-Hafids; winu sanehma frantschu scherifa waldibas eestahdes.

Sweedrija. Dselsszeła katastrofa. Telegramas sinoja par kahdu leelu nelaimes gadijumu Sweedrijâ, pee kam dabujuschi galu 18 un eewainoti 16 zilweki. Schis nelaimes gadijums bijis dselszeła katrstrofa pee Malmstedtas uz Stokholmas-Malmes dselszeła. Dehl nepareisas sleeschu sabihdischanas pasascheeru wilzeens usskrehjis uz pretschu wilzeenu. Pasascheeru wilzeenam saschkihdis pee tam weens gulamais wagons un diwi ziti wagoni stipri sabojati, zaur ko tad ari notikusi nelaime ar zilweku dsihwibam.

No eekschsemem.

Peterburga. Pahrbrauza no Maskawas ministru padomes preekschneeks un eekschleetu un tautas apgaismoschanas ministri.

— Eeradàs wisu Armenu katolikoss Keworks lihdz ar biskapeem un archimandriteem. Winu sagaidit bij eeraduschees Walsts Padomes un Walsts Domes lozekli un Armenu kolonijas preekschstahwji.

Zarskoje-Selâ. 2. junijâ, pulksten 5 pus rihtâ, Winu Keisariskàs Majestates Kungs un Keisars un Kundze un Keisareene Aleksandra Feodorowna lihdz ar Tronamantineeku un Wisaugstakàm Meitam pahrbrauza no Maskawas.

Maskawa. Maskawas mahzibas apgabala kurators Tjichomirows dabuschot kahdu augstaku weetu.

Derbenta. Pee Mamedkales peestahtnes sadedza 14 wagoni ar petroleju un zitàm prezem.

Saratowa. Pokrowas preekschpilsehtâ sabruka kahdas fabrikas seena. Sem drupam palikuschi ap 70 zilweku. Jau iswilkti 8 lihki.

Buturlinowka. Atklahts peemineklis Keisaram Aleksandram II.

Taganroga. Tirgotaja Sabsowitscha dsihwoklî mesta bumba, kura nodarijusi leelu postu.

Astrachana. Sche atkal parahdijusès kolera. Kahds jauns zilweks saslimis ar scho sehrgu un nomiris.

Bodaibo. Senators Manuchins atzehlis generalgubernatora rihkojumu, issuhtit streikotajus, jo tee winam wajadsigi pee jau sinamo notikumu ismekleschanas.

Pensa. Kermanes sahdschâ, Goroditschischenas aprinkî, nodedza 250 mahjas, diwas semstes skolas, pasts, basniza, kreditbeedribas nams un krona degwihna pahrdotawa.

No Krustpils un apkahrtnes (Witebskas gub.). Pagahjuscho peektdeen, 1. junijâ te usnahza tik bahrgs un wehtrains laiks, kahds gandrihz naw peeredsets. Netahl no Gostinu meesta dselszeła strahdneekus wehtra nogahjusi gar semi. Ari kahdam meestina schihda sirgam tahda pat nelaime notikusi. Uz laukeem semneeku mahjam jumti nozelti. Daudz koku ar wisàm saknem isgahsti. Leetus pahrpluhdinaja laukus un plawas tik stipri, ka wehl otrâ deenâ uhdens guleja wirsû. Bez tam ari krusa koti daudz sliktuma padarijusi. Ap Kreezeemu deesgan plaschâ apwidû semneekeem wisi rudsi nosisti. Saudejumi ir tik leeli, ka semneekeem paredsams schogad pilnigi neraschas gads. Wehsais, slapjais pawasars aiskaweja wasaraja sehju un tagad atkal, kam semi lauki, pilnigi pahrpluhdinati, tà ka naw zeribu, waj sehkla pawisam sadihgs. Agrinee kartupeli, kas preeksch Wasarswehtkeem stahditi ari ir schur tur sapuwuschi. Weenigais, par ko semneeki war buht apmeerinati, ir seens un ahbolinsch. Tahds sahles gads ilgi naw bijis. Lai tik Deews dotu labu seena laiku; tad gan schogad buhtu lehta lopu bariba. — Preeksch pahris gadeem, kad agrarbanka pahrdewa semi kreeweem, tee apmesdamees uz dsihwi, zereja te labi eedsihwotees. Bet tagad gandrihz wairs neweena naw. Daschs pat uz mahjas eetaisijis kreetnus paradus, aislaidees lapâs. —insch.

Widseme.

Kursi un preekschlasijumi.

Widsemes Drawneeku un Dahrskopju Beedriba schaî wasarâ sarihko diwàs weetàs Widsemê teoretiski-praktiskus drawneezibas un dahrsneezibas kursus. Alojâ (Walmeeras apr.) no 13.—20. junijam un Zehsis no 27. junija lihdz 3. julijam. Lekziju sahkums abâs weetâs pirmâ lekziju deenâ plkst. 11 preeksch pusd. Lekziju nauda 3 rbl. no personas, bet tautskolotajeem un Ahraischu-Zehsu Laukstaimn. Beedr. beedreem 2 rbl., skolu audzekneem un beedribas beedreem 1 rbl. 50 k., deenu klausitajeem 50 kap. no deenas. Kursôs war peedalitees abu dsimumu personas. Lekzijas par drawneezibu lasis skolot. M. Ahbolinsch, par dahrsneezibu skolot. J. Osols.

Riga. Kemeru eelu dselszeła eeswehtischana notika Kemeros, pee galwenàs sanatorijas ehkas. Pehz garigàs zeremonijas tureja runas sehrawotu direktors Dr. med. Losinskis, weetejo eedsihwotaju preekschstahwji u. z. Pehz tam notika brauzeens pa jauno eelu dselszeła liniju uz juhrmalu un beidzot meelasts preeksch daschadu eestahschu, preses preekschstahwjeem un ziteem luhgteem weesceem. Swinibâs nehma dalibu ari Widsemes gubernators hofmeistars Sweginzows.

— Glesnotaja J. Rosentala jaunà altara glesna „Leeldeenas rihts", kura nolemta preeksch Dundagas basnizas, lihdz nahkoschai swehtdeenai buhs isstahdita Mahkslas beedribâ (pilsehtas mahkslas museja), kur to war apskatit katru deenu no pulksten 10—4 deenâ.

— Dozents mag. E. Wolters, pasihstamais latweeschu un leischu senatnes pehtneeks, patlaban atbrauzis no Peterburgas Rigâ, kur tas usturesees pahra deenas. No schejeenes winsch dosees uz Leetawu, pehtit un kontrolet uz weetas tureenes weetu nosaukumus, lai tos kritiski sijatus un sakopotus waretu isdot sinatniskâ krahjumâ, kà tos sawâ laikâ par latweeschu nowadeem un winu robescham pasneedzis Dr. A. Bielensteins grahmatâ „Die Grenzen des lettischen Sprachstammes". Par leischu semi un winas walodas robescham schahds kopkrahjums wehl naw nahzis klajâ. Daschadas sinas jau atrodas schur tur iskaisitas, bet ne sakopotas un kritiski sijatas. Minetâ noluhkâ Wolters nupat ispehtijis ari Karalautschu archiwus. E Woltera kgs isdos ari wisâ drihzumâ jaunâ isdewumâ pirmo latweeschu drukato grahmatu, kuru poli usgahjuschi Upsalâ: „Iscige pammacischen... cour kungam Petrum Canisium", kas isdota Wilnâ 1585. g.

„Ds. W."

Muischas sahk arweenu wairak atkal isslihdet no latweeschu rokam. Nesen tika sinots, ka Dr. Leepinsch pahrdewis Jumurdas muischu kahdam kreewu generalim, pelnidams pee tam wairak nekà 300,000 rubkus. Patlaban sino par zitu tamlihdzigu notikumu, kur atkal latweeschu muischa pahrgahjusi kahda kreewa rokàs. Schoreis pahrdewejs ir sw. adw. J. Reinfelds, kursch pahrdewis sawu Kehtschu muischu par 200,000 rubleem, pelnidams pee tam wairak nekà 100 tuhkstoschus, jo pascham winam schi muischa gadus desmit atpakal maksajusi tikai 90,000 rubku.

No Skrihwereem. Diwi noslihkuschi. 3. junijâ, ap pulksten 1 deenâ, stipri wehtrainâ laikâ wisinajàs ar laiwinu pa Daugawu Skrihweru muischas dahrsneeks Milleris ar diweem no Peterburgas atbraukuscheem zeemineem. Laiwa wineem apgahsàs un Millers un weens pasina — kahds students, wezakeem weenigs dehls, noslihka. Trescho, kursch bij pee laiwas peekehrees, iswilka dsihwu. Pehz ruhpigas mekleschanas abus lihkus atrada. Milleri apraud dsili nosukumusi atraitne.

No Stopineem. Nelaimes gadijums un streiks Paula Behma gipscha fabrikâ. „Ds. W." raksta: Treschdeen, ap p. 4 pehz pusdeenas Paula Behma fabrikas gipscha laustuwês kahdam strahdneekam usgahsàs semes wirsû. Nelaimigo iswilka koti sadaudzitu. Wisi ziti strahdneeki, skaitâ ap 200, tuhlin atstahja darbu un peeprasija labaku darba eekahrtu un leelaku algu. Strahdneeku prasibas atraidija. Tadehl streiks turpinas jau zeturto deenu. Peektdeen issauza kalnu inscheneeri un policiju, tomehr weenoschanàs naw paredsama. Leelakà dała strahdneeku gaida aprehkina, lai waretu dotees zitur darbu meklet; daschi jau aisbrauza, ustizedami sawu peenahzigo algu beedreem. Sestdeen pehz pusd. muhrneeka palihgu Alechinu, apm. 18 g. wezu, aiskehra aiz drehbem kahdas maschinas dała, sweeda wairak reiz apkahrt, lihdz kamehr noplehsa preekschautu un zitas drehbes. Nelaimigajam jauneklim norahwa labo roku sem elkona, atlikuscho dalu galigi sadragajot. Nelaimigais strahdaja pee elektrisko wadu eerihkoschanas starp walleem un sikšnam, preeksch kuràm naw nekahdu aissargu lihdzekku. Schis jau peektais leelakais nelaimes gadijums Paula Behma fabrikâ 1912. g.

No Olaines. Isbeigta apwainoschana. Nesen atpakal weetejà Mises upitê usgahja noslihkuschu weetejo eedsihwotaju Grigasu. Domaja, ka sche ir darischana ar slepkawibu un uz aizdomu pamata apzeetinaja semneekus Stauweru un Schekoloni un abus nodewa ismekleschanas teesnesim. Tagad peerahdijees, ka Grigass pats noslihzis, kamdehl abi apzeetinatee atswabinati un apwainoschana pret wineem isbeigta.

—pl.

No Wez-Peebalgas. Nahkoschu swehtdeen, 10. junijâ, buhs katru wasaru parastee un pat no tahleenes apmekletee kapu swehtki.

Druwu stahwoklis ir wiszauri teizams. Seemaja pahrseemojusi labi un salo kupli. Wasarajas sehja jau nobeigta un sahle plawâs aug tik spehzigi ka plauja buhs jau droschi ween preeksch Jahneem. Ja ari wasara buhs tik labwehliga druwam, kahda bijusi pawasara, tad zerama ari bagata atahla plauja. Wispahrigi ir sagaidams wisai raschigs gads.

Laukstaimneezibas beedriba ir nodomajusi sarihkot 1913. gadâ laukstaimneezibas un mahjruhpneezibas isstahdi. „L.".

No Weetalwas. Pehrkona negaiss. Peektdeen, 1. junijâ te usnahza breesmigi pehrkona negaiss. Pileenu mahjâs trihs reizas pehrkons eespehra un, isnemot dsihwojamo ehku, wisas zitas ehkas nodega lihdz pamateem. Glahbt neko newareja. Par laimi lopi wisi bijuschi ganos. Bet tomehr saudejumi koti leeli. —

—is.

No Stukmaneem. Swehtdeen, 27. maijà Stukmanu Bibliotekas beedriba sarihkoja preekschlasijumus. Kahds Kalninsch lasija par energijas audzinaschanu. Temats deesgan labs, tikai bij pawirschi isstrahdats. Weena nepeedodama kluhda ir teem lektoreem, kuri uz laukeem preekschlasijumus lasa. Waj tas wineem ir tahds kà gudribas simbols, ka tee mehdz stipri leetot sweschwahrdus. Daschu reiz pat wesels teikums no tahdeem ween pastahw. Lauzineeku ausis naw peeraduschas pee tahdas walodas. Daschs labs pasaka, ka winsch tur nekà nesaprotot. Kas reiz tahdu nesaprotamu preekschlasijumu klausi-

jees, tas otreij wairs negribas klausitees. Latweeschu waloda jau naw tik nabaga, ka ar winu newaretu pilnigi isteiktees. Pehz preekschlasijuma bij sakumballe „Krusta lihzî“ uf Daugawas krasta. Ari dseesmas tika dseedatas no beedribas kora skolotaja A. kga wadibâ. — Pehdejo deenu slapjums ari te baudf kauna padara. Rudsi patlaban seedos un leelais leetus ir baudf kaitejis. Ari te wasaraja sehja stipri nowehlojas aif slapjuma. — —insch.

No Alfwika. Uf tâ sauktâ „Zepla lalna“ isplefchas plaschi jo plaschi lihdsenumi neapstrahdatas semes. Grunte leekas pehz isskata, lai gan pastiprs, tomehr augligs mahls, tikai daschi usplehstee stuhrischi rahda, ka seme teescham pat ahrkahrtigi neaugliga. Ari spehziga mehsloschana mas lihdf. Un stahw plaschi kaili klajumi — pat ne meschs ne sahle neaug. Wisam tam par eemeslu tehwu tehwu semes apstrahdaschanas paradums. Proti, tikuschas usplehstas atmatas (wezaines), sausâ laikâ peewesti, sakrauti garas malkas sahrti, uf kureem tad no wisas apkahrtnes saliktas welenas un sadedsinatas. Tâ ari schis „druwas“ ar tahdam „sutinam“ reis nodedsinatas, bet pat pirmos gados pehz tam nebijis raschas, kas zitâs dedsinatâs weetâs no sahkuma bijusi, — un tagad atlizees tikai kailais mahls, jo truhdu kahrta wisa sadedsinata. Ar to gan semei dots weenpusigs mehslojums kalija weidâ, bet par to no zitâm baribas weelam ne smakas, un mals jau pats par sewi peeteekoschi bagats ar kaliju. Paees, warbuht, pussimts gadu, lihdf schis druwas atgreesisees pirmatnejâ stahwokli. Schis lai der par brihdinajumu ari teem, kas mihl nograhwjotas truhdu plawas nodedsinat. Labak ir mineto plawu suhnu isleetot pakaischeem, plawu usartu apseht pahris gadus ar ausam un tad ar sahli; bet dedsinot, sagaidama agra waj wehla plawas noplizinaschana. —tt—

Kurseme.

No Wahnes. Pehrkona negaifs ar leetus gahsi sche usnahza naktî no 29. uf 30. maiju un, turpinajotees no pulksten 10 wakarâ lihdf pulksten 2 no rihta, sagahsa tik baudf uhdens, ka semakâs weetâs uf laukeem un plawam tas sneedsâs lihdf 4 pehdam augstumâ. Upe, kura saweeno Sarzenes sudmalu eseru ar Wahnes sudmalu eseru, bija iswehrtusees par ihstu dischupi, pee kam uhdens grahwotos krastos sneedsâs lihdf 10 pehdu augstu un gahsâs uf preekschu kâ satrakots neswehrs. Pehz tam, kad Sarzenes sudmalu eserâ uhdens bij islaufis sudmalu dambi, ispostidams un peeleedams sudmalas, tas pa mineto upi uf preekschu gahsdamees aisneja wairak tiltus, sapostija wairak weetâs leelzeltus un eegahsdamees Wahnes sudmalu esarâ drihf ween isplehsa ari Wahnes sudmalu dambi, kâ ari lihdf pamatam nopostidams Wahnes muischâ kahdas tschetras masakas ehkas, kuras atradâs dambja tuwumâ. Abi eseri nostrehjuschi, aisnedami lihdf ari wisas siwis. Lauki no pahrpluhduma israuti un sehjumi aisskaloti, bet sahle plawâs notreekta un apnesta ar dubleem, smiltim un semem. Satiksme pa Wahnes pagasta zeleem pahrtraukta uf ilgaku laiku. Saudejumi, zik tagad noredsams, ir milsigi leeli, kâ muischas ihpaschneekam, tâ ari pagasta saimneekeem un abu sudmalu nomneekeem, bet wiswairak zeesch pehdejee, jo paees wisa wasara, kamehr islabos sapostitos tiltus un zeltus, nemaf neranajot par saudejumeem no raschas, un sudmalu nomneeki paliks uf ilgu laiku bef darba un maises, kamehr neislabos nopostitos dambjus. Weetejam dahrsneekam uhdens straume pahrpludinajusi siltumnizas, ispostijusi lezeklus un aisnesusi baudf dehstijumus un pukes ar wiseem podineem. Wahnineeki neatzeras tahdus kâ tagadejos, kaut gan sudmalu dambis jau ari agrak wairak reis tizis pahrrauts. „N. A.“

Leepaja. Leeli manewri. Scha gada augustâ notiks leeli Wilnas apgabala kara spehka manewri „tehwijas kara“ peeminai. 26. augustâ Wilnâ buhs leela parade, kurâ peedalisees 4 korpusi, kâ ari kara spehka nodalas, kas pee korpuseem neskaitas. Par parades weetu noteikts Aschmjanu zeka apgabals. Preeksch publikas buhs uszeltas tribines. Manewros peedalisees ari Leepajas garnisons.

— Salumneeki breesmâs. Uf weetejâ esera wehtra swehtdeenas rihtu pulksten 5 apgahsa trihs zeltâ uf Reina meschu atrodoschas laiwas ar sakumneekeem. Wehtra bija tik stipra, ka laiwas tika opgahstas bef buram, ar kaileem masteem. Pilsehtâ zirkulejuschâs baumas, ka 3 personas eserâ noslihkuschas, naw pareisas. Wisu apgahsto laiwu eekschâ sehdetaji laimigi isglahbti. Daschi gan sabijuschi uhdenî lihdf 2 stundas, kamehr eeradees glahbinsch. Sewischki zeetuschi kahdas laiwas brauzeji, kuru starpâ atraduschâs 4 jaunkundses. Tâs tikuschas isglahbtas tikai pehz 2 un pus stundam. Pirmâ laiwa ar glahbejeem tikusi no wehtras isdsihta malâ. Otrai, kad wehtra rimusês, isdewees glahbt nelaimigos.

— Neusmanigs welosipedists. Pirmdeen preeksch pusdeenas Tihklu eelâ welosipedists M. sabrauza 8 g. wezo Wladimiru Grizewitschu.

— Leetus gahse pag. peektdeenas pehzpusdeenâ nahza pahr Leepaju tahda, ka daschas eelas pahrpluhda, daschi pagrabi peepildijâs ar uhdeni. Uf Aleksandra eelas tramwajs wareja braukt tikai weenu gabalu, lihdf Kaulina pirtij.

— Pehrkona negaifs ar leetus gahsi gahja pahri Leepajai un winas apkahrtnei sestdeenas wakaru. Leetus gahse bija tik leela, ka dala no semakâm eelam atradâs apaksch uhdena. Eelu renstelu rihsinas tika aisnestas ar gruscheem, tâ ka nepaspehja uhdeni nowadit uf ostas kanali Wihtolu, Ungeru, Lahtschu un baudsâs nomalu eelâs uhdens bija ap pehdu augstumâ un tas sahka gahstees dsihwoklos. Leetus gahsi pawadija sihwi pehrkona gruhdeeni; eesperts pee seemelu moka kahdâ sarga mahjinâ, kuras weens gals pilnigi sabojats, spehreens bija „auksts“, zaur ko neiszehlâs ugunsgrehks. Pehrkona negaifs bij ari eespehris weetejâs telefona zentrales linijas drahtîs kur bija isdeguschi daschi aissargi un pahrrautas daschas linijas. Durbes un Preekules telefona linijas negaifs bija pilnigi sabojajis un satiksme bija pahrtraukta ilgaku laiku. „L. Atb.“

No Birscheem. 13. aprilî Jehkabmeestâ uf eelas apzeetinats kahds Kr. Kruhminsch par agitaziju pee jauneem saldateem un apzeetinato eeweetoja Jelgawas gubernas zeetumâ. Pehz nosodischanas administratiwâ kahrtâ Kr. tika palaists brihwâ. Bet 18. maijâ Kruhminsch ar pawehsti tika issaukts pee aprinka preekschneeka jaunakâ palihga. Polizijâ tam pasludinats eekschleetu ministra zirkulars, ka Kruhminsch teek israidits uf diweem gadeem no Baltijas ar aisleegumu dsihwot Peterburgas un Maskawas gubernâs. Israiditais Kr. teek nodots polizijas usraudsibâ. 24. maijâ winsch tad ari atstahja Baltiju.

Kuldiga. Kuldigas aprinka preekschneeks N. Brebrichs, kursch scho amatu ispildija no 1905. g. beigam, tagad atstahjot to, lai pats waretu usnemtees sawu Labragas un Peewiku muischu, kâ ari sawas papes fabrikas pahrwaldischanu. Par wina pehznahzeju tikschot eezelts lihdsschinejs wezakais Jaunjelgawas aprinka preekschneeka palihgs K. Majewskis, kursch wispahri pasihstams kâ kreetns polizists.

No Skrundas. Ugunsgrehks. Pagahjuschâ zeturtdeenâ, 31. maijâ, muhsu apgabalu peemekleja nedsirdeti bahrgs pehrkona negaifs ar stiprâm leetus gahsem un krusu. Schejeenes Zepurneeku mahju saimneekam pehrkons eespehra dsihwojamâ ehkâ, kura nodega lihdf pamatam. Kâ dsird, tad pehrkons ari prasijis wairak upurus muhsu kaiminu pagastos. — 25. maijâ schejeenes diwklasigâ ministrijas skolâ notika skolu beiguscho skolenu pahrbaudischanas eksameni sem komisijas preekschsehdetaja, Saldus pilsehtas skolas inspektora Babaka kga wadibas. Bej schejeenes skolas skoleneem pee eksameneem peedalijâs ari Pampaku un Marijas ministriju skolu skoleni, skaitâ 24, kuri wisi eksamenus istureja. (N. A.)

No Jelgawas.

Jelgawas apgabala teesa 29. maijâ sch. g. isteesaja Jehkabmeestâ apsuhdsibu pret koku tirgotajeem Aronu Abr. d. Wasermani, Mendeli Schönu, Feigu, Wulfu un Aronu Wasermaneem, Menaschu Flaksu, Pinchusu Katzu, Hirschu Schalit, Frizi Grihsli un Peteri Pahwulanu par sawstarpeju pretlikumiga lihguma noslehgschanu mescha torgos, kurus notureja 9. septembrî 1910. g. Saukas pagasta waldê. Lai sihkos mescha pirzejus dabutu pee malas un kopigi rihkojotees dabutu meschu eewehrojami lehtaki pirkt, tad minetee koku tirgotaji bij weenojuschees sawâ starpâ un gribeja ari wehl zitus zaur rakstisku apsolijumu pee tam peedabut, ka pee solischanas nedrihkst ziti peedalitees, ka isnemot 9 zilwekus no winu widus, kuri meschu nopirkschot un tad wehlak starp wiseem lihguma parakstitajeem isdalischot. — Pirmos diwus teesa attaisnoja, bet pahrejeem spreedums skaneja: katram 200 rubli soda naudas kronim par labu, waj makfat nespehschanas gadijumâ 2 mehneschi aresta pee polizijas.

Jelgawas-Bauskas aprinka preekschneeka palihgs Herwigs atwalinats uf weenu mehnesi, skaitot no 4. junija. Uf pascha luhgumu atlaists no amata Jelgawas polizijas waldes eerehdnis Waldmans un wina weetâ eezelts Kruhminsch — eerehdnis no Talsu polizijas waldes.

Jelgawas seeweeschu gimnasijas VII. klasi pabeiguschas schogad schahdas skolneezes: Marija Botscharnikowa, Lidija Suike, Malwine Lorenz, Elsa Aufman, Milda Waldowsky, Ottilija Feldman (wisas selta med.), Henriette Babbiner, Elsa Annus un Elisabete Bahr (ar sudraba med.), Jadwiga Woitkewitschs, Aleksandra Wolochina, Anna Wollrat, Irine Gutman, Berta Herzfeld, Sascha Gittelson, Elisabete Grüntal Wanda Kosizkaja, Wikentija Koronewskaja, Anna Klawinskaja, Gerta Kruminskaja, Stefanija Meksch, Nageschda Pokotjilo, Olga Pihrag, Irma Smertjewa, Wanda Tomaschewitsch, Larisa Trjasunowa, Anastasija Tomilowa, Anna Freinert, Anna Abramson, Tilla Blumberg, Milda Weiland, Klara Wolpert, Anna Wolf, Edite Gabbe, Elsa Grause, Lida Guss, Milda Kalnin, Ella Kirschbaum, Anna Laiweneek, Amalija Leelais, Meri Mendelson, Luba Marein, Selma Nagla, Anna Pinzer, Henriette Pinsker, Emilija Janson.

Kurlmehmo eeswehtischana. Swehtdeen, 3. junijâ, eeswehtija Nikolaja basnizâ 6 kurlmehmos (1 sehnu un 5 meitenes), kuri weetejâ kurlmehmo eestahdê bij tik tahlu sagatawoti. Winu tizibas apleezinaschana, grehku suhdsescha un pahrklausschinaschanâ dotâs atbildes atstahja uf basnizeneem dsiku eespaidu.

Pasaudeta. Kalwes schosesâ dsihwojoschâ Leel-Ejeres pagasta semneeze Elise R. pasaudejusi swehtdeen, 3. junijâ, pastaigajotees pa mineto schoseju, sudraba kehdi ar 3 akmeneem. Godigu atradeju luhdf nodot to slepenpolizijas waldê, Katoku eelâ Nr. 26.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 29. maija lihdf 3. junijam 1912. g.

Kristiti: Karlis Teodors Hugo Grinbergs, Gotliba Dihke, Amanda Welta Bumbeer, Mikelis un Anna Jaunsem, Elsa Emilija Sakson, Adolfs Woldemars Wanags, Milda Skreber, Alma Anna Wolgansksij, Alberts Girts Erdmans.

Ussaukti: Adams Itners ar Lihsi Sommer, Janis Kawaleers ar Maiju Sweil, Kârlis Lasde ar Lihnu Stroke, Peters Gelse ar Katrinu Stendse, Frizis Stangewizs ar Dahrtu Raschman, Janis Greesits ar Lihsi Reiman, Andrejs Jakobsons ar Anneti Roschukaln, Janis Ehk ar Pelageju Tatarskaju, Indrikis Kukul ar Eewu Dundur, Mikelis Klahws Smilkste ar Anlihsi Ermson.

Laulati Ermans Reishofs ar Madi Makusch, Wilhelms de Roggenbuks ar Bertu Sentin, Janis Kuhma ar Maiju Smitzen dsim. Tilug, Frizis Jakobsons ar Annu Straupeneek.

Mirusschi: Tonija Walt 3 g., Karlis Bruwers 56 g., Estra Osol ds. Tschem 26 g., Jehkabs Freimans 6 g., Frizis Wengers 29 g., Frizis Ernestsons 52 g., Lapinsch Mame 58 g., Greeta Stambul 65 g.

Deewkalposchana: Swehtdeen, 10. junijâ p. pus 10 no rihta ar skolneeku eeswehtischanu, mahz. Sanders.

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 28. maija lihdf 3. junijam.

Kristiti: Alwine Lilli Swan, Oskars Schano Lihns.

Ussaukti: Janis Petrowitschs ar Annu Zeelawa, Mikelis Seemels ar Eewu Kuda, Schano Suhne ar Annu Gulbis.

Laulati: Woldemars Gludin ar Emmu Mariju Jonas.

Mirusschi: Ernsts Gulbe 17 g., Karlis Ahlbergs 55 g., Audschis Greiers 59 g.

Deewkalposchana: 10. junijâ pulksten 9 no rihta.

Wehstules un atbildes.

R. S. — T. Pehdejo eesuhtijumu newaram leetot.

J. L. — St. Sanehmâm. Paldees! Raksti minetam noluhkam ari wajadsigi, tapehz suhteet ween, bet pehz eespehjas ihsus un, protams, kodeligus.

J. K. — Jelg. Juhsu dsejinas, kâ pahrak nenogatawojuschas — formas un walodas sinâ — deemschehl newaram leetot.

K. A. St. — Z. Drihsumâ nahks. Luhdsam wehl drusku pazeestees.

Wisjaunakas sinas.

Kurseme. Ugunspostes. Aiz nesinama eemesla nodega Dischgramsdas basnizas krogs, apdroschinats par 10,000 r. Kaletos dahrsneeka mahjâ sibens eespehris, mahja nodegusi. — Gaweesê nodedsis K. meschsargam schkuhnis. — Alschwangâ N. mahjâ nodega klehts un kuhtis.

Nihzâ usnahzis scharlaks. Saslimuschi kahdi 50 zilweki, no kureem 9 miruschi, bet 20 jau iswesojuschees.

Nuzawa. Kahds namelneeks Juris Spigulis ar iskapti pahrgreesis sawai seewai wehderu un to nonahwejis. Seewa esot bijusi baudf wezaka par sawu wihru un pehdejais newarejis ar winu sadsihwot. „Ds.“

Leepaja. Muhrneeku streiks sahk isbeigtees. Streiko wehl ap 70—80 strahdneeki.

Wehrâ nemamas adreses:

Jelgawas Lauksaimnieku Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedriba.
Jelgawâ, Katoku eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenâs no pl. 10—2. Bilanze 30. aprilî 1912. g. **5,294,632 rub. 44 kap.**

Leel-Sesawas krahj-aisdewu kase Jelgawâ,
Jelg. Lauksaimnieezibas Beedribas namâ, Katoku eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenâs no pulksten 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeschu Sawstarpiga Apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina wisadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

Latweeschu Sawstarp. Dsihwibas apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina uf mirschanu un sadsihwoschanu **kapitalus, muhscha rentes** un **behrnu naudas** (no 50 rbl. sahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakâ spezialitate glaunu apgehrbu isgatawoschanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu, angku- un eeksschsemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Lauksaimnieku Beedribas Konsuma Weikals.
Katoku eelâ Nr. 44. Telef. 74. Wisadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumâ un masumâ

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiskâ Sabeedriba.
Walde **Rigâ**, leelâ Kehninu eelâ Nr. 27, nodalas **Jelgawâ**, Katoku eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilsehtâs.** Wisadas ruhpneezibas maschinas un rihkus, elektrotechniski peederumi, dsirnawu maschinas un akmenus u. t. t.

W. Laksmans
drehbneeks
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.
Leels krahjums eeksch un ahrsemes stoffu.
Glihti uswalki
no **35** rubli sahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawa, Pasta eelâ Nr. 1.
Drehbes leelâ iswehlê no wisslawenakâm **eeksch- un ahrsemes fabrikâm.** Kâ ari leels lehgeris gatawu glihtu uswalku un mehteku

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskâ (Draugu) Beedriba.“
Apgahdataja: Sabeedriba „**Latweeschu Awises.**“
Atbildigais redaktors: **N. Purinsch** (Purinu Klâws).

SLIMEE

SARGAJATEES NO WILTOJUMEEM

kas pakaltcelsiti **Sperminam**, kureem eespaida finâ ar Sperminu nekas naw lihdsigs, bet beeschi satur weselibai kaitigas weelas.

Neirastenijas, wezuma cespehka, dsimuma nespehka, histerijas, neiraligijas, masasinibas, dilona, sifilisa, dzihwsdraba seku, sirds kaites (aptaukoschanàs, pahrkalkoschanàs, sirds klapeschanas, neweenadas pukstescha nas, miokarditu), arteriju pahrkalkoschanàs, alkoholisma, muguras smadsenu isschuhschanas, treekas, slimibu wahjuma, pahrpuhleschanàs un zitôs gadijumôs tikai ar **Poehla—Sperminu** reguhti spihdoschi panahkumi, par kureem leezina ceweh rojamako mahzito wihru un ahrstu nowehrojumi wisâ pasaulê. Wajadsigs peegreest cewehribu nosaukumam

Spermin—Poehl

un atteiktees no miseem daschadu nosaukumu schkidrumeem un ekstrakteem, par kuru masweh rtibu tsdota sewischka broschura, kas ar jaunako literaturu par **Sperminu**, teek issuhtita par welti.

ORGANOTERAPEITISKS INSTITUTS
PROFESSORS DR. POEHL & D-LI
KEISARISKA PILSGALMA
PEEGAMDATAJI
ST. PETERBURGA
W.O. 7 LINIJA № 18

Tapetes

leelâ iswehlê par lehtàm zenam,

seenas papi, rosetes, koka masera nowelkamo papihri,

logu rulo's

sanehma un peedahwà

J. Friedrichs (A. Berg),

Jelgawâ, Palejas celâ Nr. 3, telef. 308.

Kreewijas un ahrsemes wihnus

no wislabakàm firmam:

Otto Schwarz, Rigâ,
Ch. Jürgensohn, Rigâ,
Schaar u. Caviezel, Rigâ,

frantschu un kreewu **schampaneeti,**

eeksch un ahrsemju

likeerus,

konjaku, rumu un araku, anglu porteru,

Stukmanu un Eezawas **pomeranzu un kimenu schnabi**

peedahwà

Nikolajs Bergs, Jelgawâ,

kolonialpretschu un wihnu tirgotawa,

Leelajâ celâ Nr. 9. Telefons Nr. 156.

!! Wislehtakas zenas !!

J. Lukis,

28 **Jelgawâ, Katolu celâ Nr. 28,** 28

seepju fabrikanta Frischa namâ (luhdsu eewehrot Nr. 28).

Muzikas instrumentu, schujmaschinu un welosipedu weikals.

Laipni peedahwà no sawa bagata krahjuma stihgu un puhschamus instrumentus.

Gramofonus ar wissjaunako konstrukziju,

Harmonikas, koti leelâ iswehlê wisadas sortes.

Leels schujmaschinu lehgeris, no labakàm un slawenakàm fabrikam ar ilggadigu galwoschanu. Wisus augschà minetos rihkus pahrdodu ari uz nomaksu, par lihdz schim nedsirdeti lehtàm zenam, bez prozentu peeskaitischanas Weegli maksaschanas nosazijumi, sahkot no 3 rubl. mehnesi. Wislabakàs ahrsemes solo-stihgas un gramofonu adatas. **Gramofonu plates** leelâ iswehlê wisàs waloda, koti lehti, jau no 60 k. gabalâ, wissjaunakee usnehmumi.

Pascha leela mechaniska darbnica

preeksch wiseem instrumenteem, welosipedeem, schujmaschinam u t.t. **Klaweenu un harmoniumu** islaboschanu un noskanoschanu isdaru koti lehti un noteiktâ laikâ. Laipni luhdsu paschu interesêt, labâ, mani pagodinat un par manas prezes labumu un wehl lihdz schim nebijuschàm lehtàm zenàm pahrleezinatees.

Laipna apkalposchana. Ar augstzeenibu

F. Lukis, Katolu celâ Nr. 28.

!! Wislehtakas zenas !!

A. N. Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawa

Jelgawâ, Katolu celâ № 12, eeteiz wislabakàs papirosu tschaulites (hilses) ir pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tàm: koka kastitês par 250 gabalu, kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Halis** 1/4 mahrz. 46 kap., 1/8 mahrz. 23 kap. **Maikapara** spezialtabaka: **Swesda** № 40. nepahrspehjama labuma. Papirosi wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ cepirkschanas weeta.

Tabaka 3 sorte jau no 70 kap. mahrzina un **zigarus** no 7 rbl. 80 kap. no 1000 sahkot.

Mag.

J. Hertela

apteeku pretschu pahrdotawà

Jelgawâ, Pasta celâ № 13.

Peedahwà wisadas lauksaimneezibà, dahrstopibà un mahjsaimneezibà wajadsigàs **apteeku prezes.**

Logu ruhtis wisados leelumos **Ellas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**

Gumijas prezes.

H. A.

Briegera lanolina seepes

ir maigakàs toaletes seepes ikdeenischkai leetoschanai.

Dabujamas gandrihs wisàs apteekàs, apteeku pretschu un parfimeriju weikalos, kà ari fabrikas weikalos.

Rigâ,

Stabu celâ Nr. 10, un Kalku celâ Nr. 2.

Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribas Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedribas

(Jelgawâ, Katolu celâ Nr. 44. Telefons 62)

Bilanze

31. maijâ 1912. gadâ.

Beedribas droschiba: Sabeedribas kasê atrodoschais droschibas kapitals **399.109** r. **97** kap. un **2127** beedru garantija.

Aktiwâ.

Skaidra nauda un wehrtspapiri:			
kasê nauda		55,303 r. 84 k.	
uz tekoscha rehkina		214,957 „ 77 „	
wehrtspapiri		32,359 „ 35 „	
beedru dalas zitâs kred. cestahdês		9,025 „ — „	311,645 r. 96 k.
Aisdewumi:			
uz obligazijam		3,622,070 r. — k.	
„ galwoschanu		462,624 „ — „	
„ wehrtspapireem		42,841 „ — „	
„ eekihlajumeem		72,953 „ — „	
„ beedru dalam		140,305 „ — „	4340793 „ — „
Tahlaki noguldijumi			647,859 „ 54 „
Kantora konts			12,871 „ 89 „
Inwentars			5,911 „ 38 „
Daschadi			73,207 „ 56 „
		Kopâ	5,392,289 r. 33 k.

Pasiwâ:

Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali:			
beedru dalas		332,700 r. — k.	
reserwes kapitals		32,804 „ 63 „	
daschadi ziti kapitali:			
neisdalita pelna	10,448 r. 68 k.		
aisdewumu reserwes	8,871 „ 26 „		
inwentara d. k.	4,067 „ 09 „		
nama buhwes k.	10,218 „ 31 „	33,605 „ 34 „	399,109 r. 97 k.
Diwidende			8,898 „ 50 „
Aisdewu rentes			119,595 „ 19 „
Noguldijumu rentes			42,689 „ 66 „
Noguldijumi:			
ar ussazischanu		4,462,388 r. 24 k.	
bez ussazischanas		281,870 „ 18 „	
uz augstu augleem		57,737 „ 59 „	4,801,996 „ 01 „
Schiro à dèpôt aisnehmums			20,000 „ — „
		Kopâ	5,392,289 r. 33 k.

Sabeedriba maksà par noguldijumeem 3—6% gadâ, skaitot no noguldischanas deenas, **par schiro noguldijumeem 3%** un nem par **aisnehmumeem 6—8%** gadâ.

Kantors atwehrts darbdeenàs no pulksten 10—2 deenâ.

Peeprasijumus pehz aisnehmumeem isspreesch pirmdeenàs un zeturtd.

Noguldijumus peenem un ismaksà katru darbdeenu.

Noguldijumus war ari pa pastu peesuhtit un tapat sabeedriba uz wehleschanos tos atmaksà un prozentes issuhta. Pasta adrese: Митава, Ссудосберегательное Товарищество Митавскаго Сельско-хозяйственнаго Общества.

Walde: mahju ihpaschneeki agronoms **J. Bisieneeks,** agronoms **Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Dworniks

bez behrneem **war peeteiktees Swehtes celâ № 37, Jelgawâ.**

Muischa gabalos

teek pahrdota Tweras gubernâ Weschezkas aprinkî, muischa Michnewo 889 desetinas buhwkolu meschu un plawas **uz nomaksu.** Koku pluhdinama upe. Satiksme ar pilsehtu pa schoseju. Adrese: Тверь, Михнево, Фадѣеву.

Pahrdod laiwu stipri buhwetu, no osola koka, 26 pehdas gara un 8 pehdas plata, kà ari

daschadas sehgeles.

Apskatit war **Haacka sahgu dsirnawàs,** Jelgawâ, Lilienfelda celâ.

Kaiwes muischas ahbolu dahrss

uz renti isdodams.

(Rente apm. 150 rbl.) Adr.: **Kaiwes muischas walde,** zaur Tukumu.

Technika Altenburgâ Sa—A.

Inscheneeru-, techniku-, buhwmeistaru nodalas.

Maschinu buhwetaju, elektrotechniku, automobilu buhwetaju. 5 laboratorijas.

Programas par brihwu.

„Pfaff" schujmaschinas

pahrdod weenigi pee

A. Lipperta,

Jelgawâ, Katolu celâ Nr. 8, 1 tr.

Leepajâ, Graudu (Koru) celâ Nr. 47.

Usnomaksu no 1 rub. nedela.

Wislabakàs pasaulê.

Wisu zitu sistemu **rokas schujmaschinas** sahkot no 22 rub.

Wislabakàs pasaulê.

„Brennabor" un „Wanderer" welosipedi.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr., agr. G. Landsberga drukatawâ.